

Alakoululainen somessa

Riku Tähtinen, koulunuorisotyöntekijä
Nuorisotyön yksikkö

Ensin muutamalla sanalla koulunuorisotyöstä

- Koulunuorisotyön tarkoitus on tukea oppilaiden hyvinvointia yhteisöllisin menetelmin
- Koulunuorisotyö voi tarpeen mukaan pyynnöstä pitää oppituntikokonaisuuksia mm. ryhmän hyvinvointiin, sosiaaliseen mediaan tai kaveritaitoihin liittyen
- Alakoulunuorisotyössä vahva painotus nivelvaiheeseen
- Näiden lisäksi nuorisotyö voi olla mukana koulun erilaisissa tapahtumissa ja teemapäivissä
- Yhteistyötä tehdään muiden koulunuorisotyöntekijöiden, koulun henkilökunnan ja oppilashuollon kanssa
- Koulunuorisotyöntekijät toimivat linkkinä koulun ja vapaa-ajan välillä ja ovat tavoitettavissa myös nuorisotiloilta

Yleisimpiä sosiaalisen median kanavia

Google –tili, ikäraja 13 -vuotta

ikäraja 13 -vuotta

ikäraja 13 -vuotta

ikäraja 13 -vuotta

ikäraja 13 -vuotta

ikäraja 13 -vuotta

Pelialustoja, verkkokauppoja peleille

Roblox on peli, johon käyttäjät voivat tehdä itse ns. "experiencejä"

"Content Maturity Labels"
(Kavi sanoo k18)

Pelintekijä, joka on luonut peleille oman verkkokaupan. Tunnetuin peli Fortnite.

13-vuotta, jos alle 13-vuotias, tili on "cabinated account"
-Parental controls

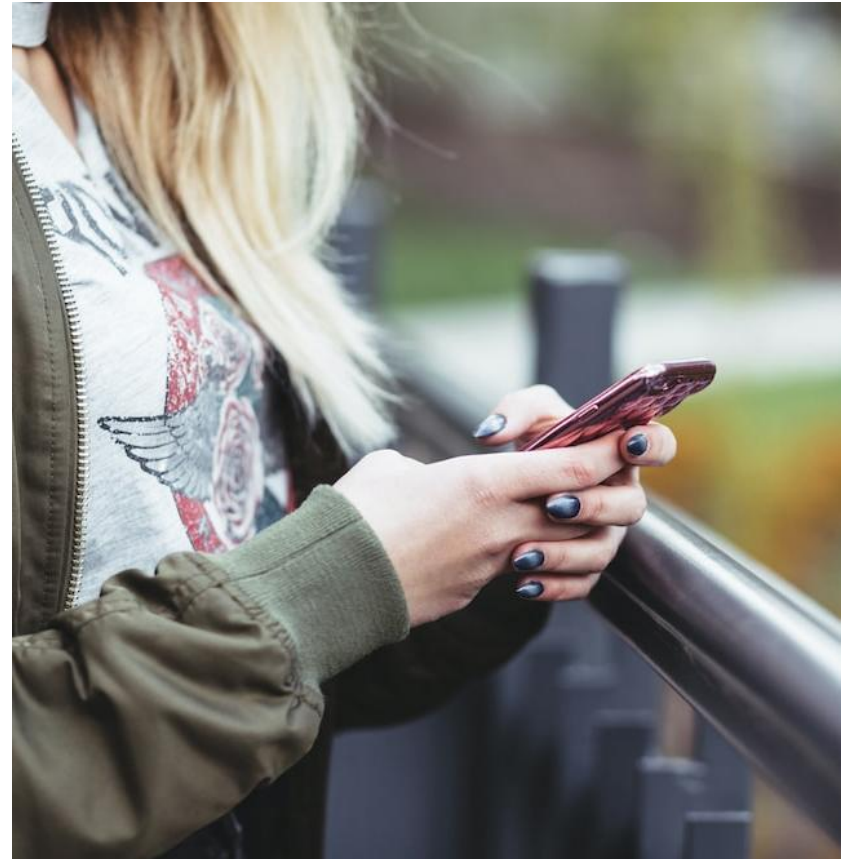

Pelintekijä, joka on luonut peleille oman verkkokaupan. Tunnetuin peli Counter Strike.

ikäraja 13 –vuotta
-family view

Lapsi/Nuori aktiivisena somen käyttäjänä

- Monet lapset/nuoret viettävät somessa aikaa monia tunteja päivässä
- Lapsen/nuoren omat sometilit ja sisältö voidaan tietyllä tavalla nähdä jopa lapsen/nuoren persoonan jatkeena; siellä on ystävät, kiinnostuksen kohteet ja mahdollisesti myös harrastukset
- Tulevaisuuden näkökulmasta on myös todennäköistä, että useampi nuori työllistyy somen pariin, tai sitä kautta. Tämän takia some on tärkeä työkalu
- Somessa vietetyn runsaan ajan takia onkin äärimmäisen tärkeää, että lapset/nuoret ja huoltajat saavat tietoa ja tukea liittyen sosiaalisen median haasteisiin

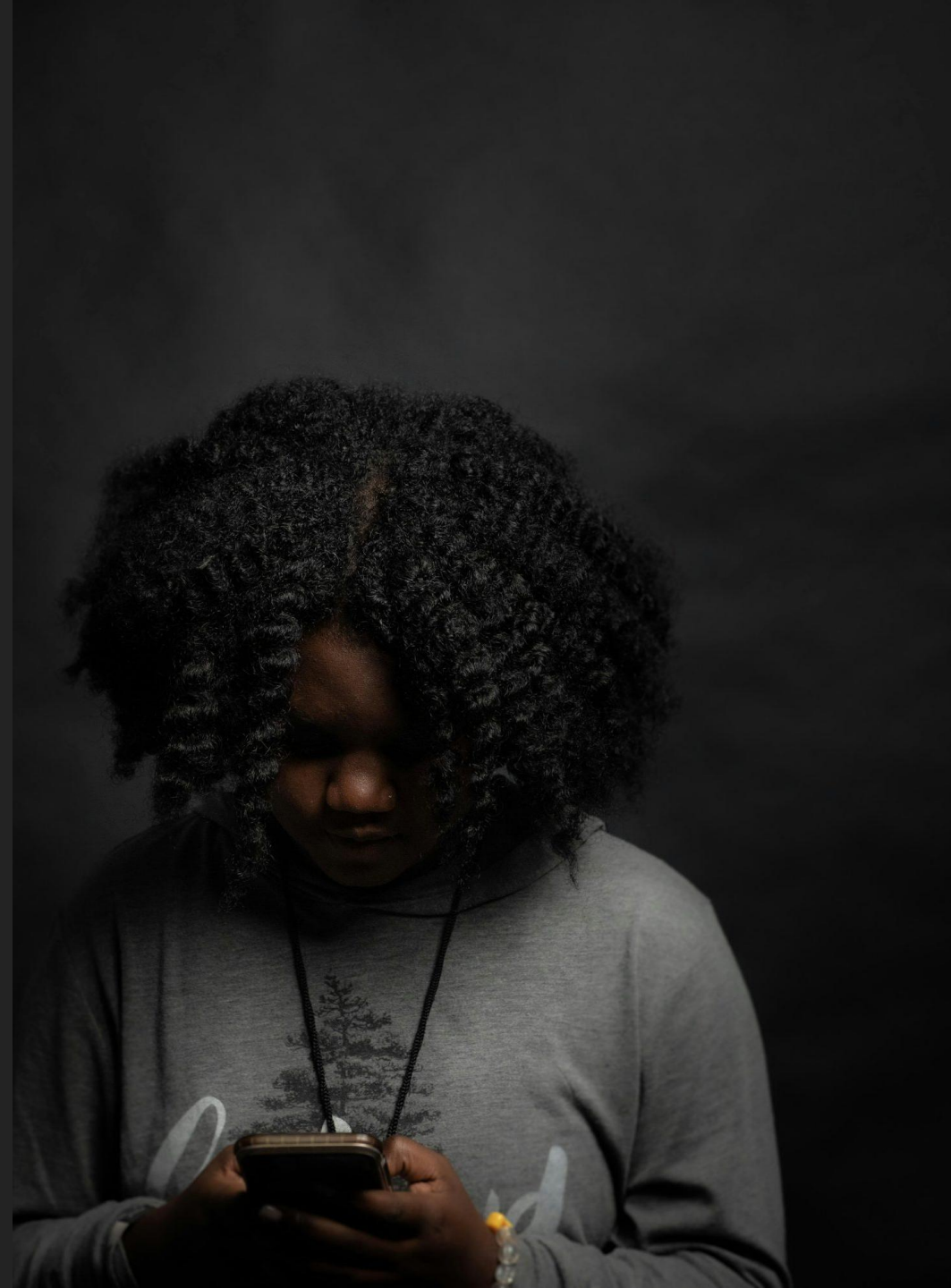
Mitä lapsi/nuori kohtaa somessa

- Lyhytvideot
- Väkivaltainen, ahdistava tai pelottava materiaali löytää tiensä yhä nuorempien ruuduille (algoritmien merkitys)
- Huoli kavereista, jotka asuvat toisella puolella Suomea, nuoret yrittävät ratkaista isoja pulmia keskenään ja kantavat suurta taakkaa
- Kehonkuva ja itsetunto
- Päihdebisnes
- Omien tai toisen henkilökohtaisten tietojen tai kuva/videomateriaalin leviäminen
- Tekoäly ja misinformaatio (somekanavat hakukoneina)

Miten some toimii

- Sosiaalinen media on suunniteltu koukuttamaan, ja tässä apuna toimivat tehokkaat algoritmit
- Algoritmit lukevat käyttäjänsä käyttäytymistä ja syöttävät hänelle kohdennettua sisältöä
- Moni on saattanut huomata, että esimerkiksi TikTokissa toisella saattaa tulla täysin erilaisia videoita, kuin toisella
- Algoritmien voimakkuus ja tehokkuus voi tämän takia aiheuttaa myös kuplautumista ja mielipiteiden jyrkkää vastakkainasettelua – toisella puolella ollaan toista mieltä, ja toisella ihan toisessa ääripäässä
- Huomaamattamme sosiaalinen media voi ruveta vaikuttamaan ajatuksiin ja tekoihimme

Mitä (lapsi/nuori) voi itse tehdä

- Ole tietoinen – Olemalla tietoinen ja ymmärtämällä algoritmien toimintaa, pystyt suodattamaan asioita
- Epäile kaikkea – netissä on erittäin paljon väärää informaatiota, sekä informaatiota joka esitetään tietystä näkökulmasta henkilön omien tarkoitusperien vahvistamiseksi
- Rajoita – rajaa omaa somenkäyttöäsi, aseta ruutuaikarajoitteita sovelluksille, ota päivästä itsellesi pari tuntia ilman somea
- Keskity asioihin tässä ja nyt – keskity itsellesi merkityksellisiin asioihin ja anna aivojesi levätä

Huoltaja somekasvattajana

- Yhdessä tehdyt ja selkeät pelisäännöt on tärkeitä
- Nuoren some-elämästä on hyvä olla utelias ja aidosti kiinnostunut, myös niistä hyvistä puolista
- Ota nuoren sosiaaliseen mediaan liittyvä huoli aina tosissaan
- Kunnioita lapsen/nuoren yksityisyyttä
- Kouluissakin opetetaan somekasvatusta, mutta tärkein rooli somekasvattamisessa on kuitenkin kotona
- Keskustelkaa lapsen/nuoren kanssa kenen kaikkien nähtävillä eri alustojen julkaisut ovat

A low-angle photograph of a blue sky with white clouds. A hand is visible at the top center, reaching down. Another hand is visible at the bottom center, reaching up. The hands are positioned as if they are about to meet or are in the process of reaching towards each other.

Mistä apua?

- Koulun henkilökunta, opiskeluhuolto sekä nuoriso-ohjaajat
- Muut huoltajat vertaistueellisesti
- MLL.fi (erityisesti [vaaralliset somehaasteet](#) – nettisivu)
- Pelastaa Lapset ry
- [Sua varten somessa](#)

Kiitos!

Jäikö kysyttävää/ajatuksia?

Riku Tähtinen, Kotkan nuorisotyön yksikkö

Sposti: riku.tahtinen@kotka.fi

Puh.: +358401208238

Snapchat: konuriku